

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1633/18-E

Název	Vyšší odborná škola stavební a Střední škola stavební Vysoké Mýto
Sídlo	Komenského 1, Pražské Předměstí, 566 01 Vysoké Mýto
E-mail	skola@stavebniskola.cz
IČ	49314785
Identifikátor	600170977
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jiří Skalický
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Komenského 1, Pražské Předměstí, 566 01 Vysoké Mýto Kpt. Poplera 272, Choceňské Předměstí, 566 01 Vysoké Mýto
Termín inspekční činnosti	7. až 10. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Vyšší odborná škola stavební a Střední škola stavební Vysoké Mýto (dále „škola“) vykonává činnosti v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Ke dni inspekční činnosti byl ve střední škole v denní formě vzdělávání vyučován obor vzdělání s maturitní zkouškou *36-47-M/01 Stavebnictví* a dále obory vzdělání s výučním listem *33-56-H/01 Truhlář*, *36-52-H/01 Instalatér*, *36-67-H/01 Zedník* (žáci prvního a druhého ročníku) a *36-65-H/01 Vodař* (žáci třetího ročníku). Ve vyšší odborné škole se v době konání inspekční činnosti vzdělávali v oboru vzdělání *36-41-N/07 Nízkoenergetické a pasivní objekty* v denní formě studenti pouze třetího ročníku.

Od minulé inspekční činnosti došlo k výraznějšímu poklesu počtu žáků a studentů školy. Ve střední škole poklesl tento počet přibližně o třetinu, k 30. 9. 2018 bylo vykázáno 119 žáků ve čtyřech třídách oboru vzdělání s maturitní zkouškou a 69 žáků ve třech třídách oborů vzdělání s výučním listem. Vyšší odbornou školu v době konání inspekční činnosti studovalo již pouze devět studentů.

Škola evidovala ke dni inspekční činnosti 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), pro dva z nich byl vypracován individuální vzdělávací plán. Stravování a ubytování pro žáky a studenty zabezpečuje Správa školských zařízení – domov mládeže a školní jídelna, Vysoké Mýto, Gen. Závady 118.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci prvním rokem, k zajištění provozu i pedagogického vedení školy využívá své předcházející zkušenosti získané v pozici učitele v této škole. Zároveň postupně přistupuje k dílčím změnám v organizaci pedagogického procesu a řízení školy, které vychází z koncepce zpracované ke konkurznímu řízení. Jedním z hlavních bodů je z hlediska řízení školy jasné vymezení kompetencí a odpovědnosti za plnění dílčích úkolů vedení školy a dalších zaměstnanců. Cílem je např. změnit organizaci kontroly vzdělávání žáků při odborném výcviku ve firmách. Vzhledem k aktuálně velmi nízkému počtu studentů ředitel analyzoval podmínky pro další existenci vyšší odborné školy, pokračování vzdělávání v tomto případě podmínil počtem uchazečů o toto studium pro následující školní rok. Z dlouhodobého hlediska je pro školu prioritou nabídnutí dalšího oboru vzdělání s maturitní zkouškou uchazečům o studium střední školy, inovace vzdělávacích metod a forem výuky nebo výraznější zapojení do soutěží, ve kterých si žáci ověří získané znalosti a dovednosti.

Změny v nastavení organizační struktury umožňují školu účelně řídit, rozdělení kompetencí mezi ředitelem a dvěma zástupci podporuje její další rozvoj. Vedení školy bylo rozšířeno o předsedy předmětových komisí, upřesněny byly kompetence těchto poradních orgánů. Nastavená pravidla komunikace mezi zaměstnanci podporují pochopení organizačních změn reagujících na vývoj školy. Výraznější prostor pro diskusi s vedením školy získala nově zvolená Studentská rada, pro zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání je pozitivním krokem snaha zřídit Radu absolventů a efektivněji využívat spolupráci s firmami z oboru a stavovskými organizacemi v rámci Poradního sboru školy.

Pravidla k organizování činnosti školy jsou nastavena ve školních řádech a dalších vnitřních předpisech a umožňují řídit průběh vzdělávání. Systém kontrolní a hospitační činnosti včetně vyhodnocování zjištěných skutečností je novým vedením školy nastaven tak, aby umožňoval získávat účinnou zpětnou vazbu pro případné změny. Ne ve všech oblastech je ale nově nastavený systém kontroly účinný, ke dni konání inspekční činnosti např. nebyly

aktualizovány školní vzdělávací programy v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Velký důraz klade vedení školy na hospitační činnost, do níž postupně zapojuje většinu pedagogických pracovníků. Pozitivním zjištěním je také nastavení systému podpory začínajícím učitelům, kterým zkušenější kolegové poskytují pedagogickou podporu ve výuce nebo pomoc se zpracováním pedagogické dokumentace. O dílčích nedostacích v průběhu výuky (viz dále) vedení školy ví a má připravenou strategii pro zaměření hospitační činnosti např. na účelné využívání didaktické techniky nebo zařazování aktivizačních metod práce při výuce.

Pedagogický sbor tvoří 30 vyučujících včetně ředitele, z toho je pět učitelů odborného výcviku. V případě učitele nesplňujícího kvalifikační předpoklady ředitel prokázal, že nemohl zajistit výuku kvalifikovanými učiteli. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je uskutečňováno podle vypracovaného plánu na příslušný školní rok se zaměřením na prohlubování a rozšiřování znalostí v oboru v rámci finančních možností školy. Pedagogickým pracovníkům je též umožněno upevňování a obnovování znalostí formou samostudia.

Prevence a výchovné poradenství jsou zajišťovány dvěma pedagogickými pracovníky, kteří v případě potřeby vzájemně spolupracují. Metodik prevence každoročně upravuje Minimální preventivní program, aktualizace se však opírá o vyhodnocování rizikových jevů předcházejícího školního roku pouze zčásti. Do tohoto programu byla nově zařazena přednáška na téma diagnostika vztahů ve třídách, a to především za účelem předcházení případným problémům v sociální interakci žáků. Dále jsou zařazovány přednášky týkající se domácího násilí, programu proti poruchám příjmu potravy, rasismu, antisemitismu apod. Škola se zaměřuje na rizikové jevy týkající se kouření žáků nebo záškoláctví, nepotýká se s žádnými zásadními rizikovými jevy. Kázeňská opatření jsou uplatňována především z důvodu neomluvené nepřítomnosti žáků ve vyučování.

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, a to hlavně v oblasti práce s žáky se specifickými poruchami učení. Výchovný poradce pracuje s dokumentací žáků se SVP a zprostředkovává informace ostatním učitelům.

Materiálně technické podmínky umožňují plnění školních vzdělávacích programů vyučovaných oborů vzdělání. Škola pro výuku odborného výcviku a praxe disponuje vybavenými vlastními dílnami (dílenskými učebnami) a pracovišti, přesto doplňkově využívá pracoviště v reálném prostředí u smluvních partnerů, kde žáci přicházejí do kontaktu i s moderními technologiemi a technickým vybavením. Ve školním roce 2017/2018 byla mimo jiné dokončena rekonstrukce tělocvičny a dále byla rekonstruována sociální zařízení v hlavní budově.

Škole byla poskytnuta v roce 2017 finanční dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a na provozní náklady. Dále jí byly poskytnuty prostředky na realizaci rozvojových programů MŠMT, od zřizovatele i města Vysoké Mýto jsou každoročně škole poskytovány účelové granty (soutěže, stipendia). Škola si vylepšuje finanční situaci též provozováním doplňkové činnosti (např. výroba na zakázku, pořádání jednooborových maturitních zkoušek).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Teoretické vyučování se ve střední i vyšší odborné škole vyznačovalo zpravidla pozitivně nastavenou vzájemnou komunikací a příjemnou pracovní atmosférou s převažujícími prvky frontální výuky a občasným zařazením samostatné práce žáků. V úvodu hodiny probíhalo

zpravidla krátké úvodní opakování učiva. Struktura hodin byla vyučujícími promyšlená, zpravidla více zaměřená na obsah učiva, méně na výběr vhodných vzdělávacích strategií. Cíl výuky byl v menší míře orientován na žáky, odrážel ve většině případů spíše jednotlivá témata daného učiva a jeho postupný výklad. V některých případech byla výuka více řízena vyučujícími, což spíše snižovalo účelnou diskusi s žáky o vyučovaných tématech. Občas byla ve výuce cíleně využita chyba, v některých hodinách samostatná práce podporovala žáky v jejich vlastním ověřování získaných dovedností. Kooperativní aktivity mezi žáky probíhaly ojediněle, v omezené míře byly zaznamenány konkrétní příklady individuálního přístupu k žákům se SVP. Hodnocení v závěru hodin nesměřovalo k podpoře sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

V hodinách českého jazyka a literatury byly využívány vhodně zvolené umělecké texty k seznámení s historií literatury, podporovaly dovednost charakterizovat literární postavy, rozvíjely slovní zásobu a čtenářskou gramotnost. Pozitivem bylo, že výběr textů podporoval rozvoj etických hodnot a norem a vlastních postojů žáků. Většina hodin anglického jazyka byla vedena ve vyučovaném jazyce, což umožňovalo žákům rozvíjet mluvené komunikační dovednosti. Žáci, kteří se připravují na maturitní zkoušku z anglického jazyka, se projevovali aktivně a snažili se komunikovat v celých větách, což se dařilo v omezené míře. Žáci oborů vzdělání s výučním listem projevovali občas základní neznalosti v oblasti slovní zásoby nebo gramatiky a často se neuměli vyjádřit v cizím jazyce. Při výuce matematiky byly účelnější pedagogické postupy, při kterých si sami žáci mohli volit pořadí řešených příkladů. Následným ověřováním úspěšnosti při řešení úloh učitel i žáci účelněji identifikovali úlohy, jejichž řešení si žáci ještě nedokázali zcela osvojit. Dílčí rezervy byly občas zjištěny ve snaze vyučujících zjednodušovat některé matematické postupy řešení úloh na úkor přesnosti zápisů nebo dodržování matematické terminologie. Vzhledem ke spíše nižší znalosti žáků a obsáhlejšímu obsahu učiva v přírodovědných předmětech je příležitostí k dalšímu rozvoji dílčí revize osnov těchto předmětů ve vzdělávacích programech, aby samotná výuka umožňovala více procvičovat a upevňovat základní znalosti.

Výuka teoretických odborných předmětů v oboru vzdělání s maturitní zkouškou byla učiteli vedena odborně na velmi dobré úrovni. Motivace ke vzdělávání byla často podporována jejich vlastním zájmem o obor, který přenášeli na většinu žáků. Účelnost metod a forem výuky byla rozdílná. Dílčí rezervy byly zjištěny v hodinách zaměřených na výklad pojmů, ve kterých byl proces učení často nahrazován předáváním velkého množství informací bez výraznějšího ověření dopadu na žáky. Tempo výuky bylo často rychlé, což mělo dílčí přínos spíše pro žáky nadané a motivované. Slabší žáci spíše pouze opisovali informace a nezapojovali se aktivně do výuky. Přínosem byly pro žáky hodiny (např. Virtuální modelování, AutoCAD), ve kterých samostatně zpracovávali za účelné podpory pedagogů vlastní dlouhodobé projekty. Učitelé v roli odborných konzultantů podporovali žáky v úspěšném zvládnutí těchto prací, vysvětlovali žákům případné chyby a diskutovali s nimi o vhodných korekcích ve zpracování projektů. Mezipředmětové vztahy učitelé využívali často, propojovali zejména obecné znalosti žáků s odbornými dovednostmi.

Efektivitu použitých metod a forem při výuce teoretických odborných předmětů v oborech vzdělání s výučním listem v některých hodinách výrazně snižovala společná výuka více ročníků. K této organizaci vzdělávání však vedení školy nutně přistoupilo z finančních důvodů. Využívané metody a formy práce obvykle méně aktivizovaly žáky, hlubší práce s informacemi většinou nebyla zaznamenána. Když měla v případě společné výuky více ročníků jedna skupina žáků zadánu samostatnou činnost, učitelé se věnovali druhé skupině a obvykle chyběla cílená podpora samostatně pracujících žáků. Pouze v některých vyučovacích hodinách žáci spolupracovali s učitelem, prokazovali dosažení příslušných kompetencí a získávali zpětnou vazbu o úrovni svých znalostí. Pro zvýšení názornosti

se učitelé někdy opírali o prezentace, ne vždy kvalitní, které v některých případech doplňovali nákresy a poznámkami na tabuli.

Odborný výcvik byl prováděn zejména prostřednictvím produktivních činností pod vedením učitele na pracovištích školy nebo pod vedením instruktora na pracovištích smluvního partnera. Praktické vyučování bylo dobře organizačně zajištěno, vycházelo především ze žákovských znalostí a dovedností. V průběhu sledované výuky bylo zaznamenáno efektivní využívání času a aktivní přístup žáků k plnění zadaných úkolů. Žákům byla poskytována zpětná vazba využitelná k jejich dalšímu učení, sledován a hodnocen byl jejich výkon, produktivita a kvalita práce. Zaznamenány byly vhodné instruktážní ukázky jednotlivých úkonů, výrazná motivace žáků k dodržování technologických postupů, k samostatnosti, k pečlivosti a k dodržení zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. V průběhu praktického vyučování byla mezi účastníky vzdělávání zřejmá příjemná tvůrčí pracovní atmosféra. Realizace výuky prostřednictvím produktivních činností, a to zejména na pracovištích smluvního partnera, přispívala k celkovému rozvoji žáků a potvrzovala úspěšné osvojení některých potřebných kompetencí.

Sledovaná výuka ve vyšší odborné škole účelně podporovala studenty v získávání znalostí a dovedností k úspěšnému zvládnutí závěrečného ročníku studia i získání absolutoria. Přínosem byla erudovanost vyučujících včetně učitelů s odbornými zkušenostmi z praxe.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informace o výsledcích vzdělávání jsou dostupné prostřednictvím elektronického informačního systému. Žákům ohroženým školní neúspěšností škola nabízí konzultace a doučování, nadaným poskytuje podporu při přípravě na odborné soutěže. Celková úspěšnost při vzdělávání je sledována, individuální a skupinové výsledky žáků jsou projednávány a vyhodnocovány např. na pravidelných jednáních pedagogické rady. Převažuje však zatím spíše sumarizace nad analytickým zpracováním výsledků, hodnocení má převážně statistickou povahu. Nové vedení školy pracuje na vytvoření inovované strategie vedoucí k větší podpoře úspěšnosti žáků a jejich motivaci ke vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 byla aktivita žáků a jejich úspěšnost v soutěžích hodnocena v mnoha případech pochvalami ředitele školy. Kázeňská opatření byla zpravidla udělována za neomluvené absence (359 hodin u 48 žáků), což vede školu k cílené analýze důvodů tohoto stavu ve snaze snížit tyto počty.

Z analýzy údajů o ukončování vzdělávání v oboru vzdělání s maturitní zkouškou vyplynulo, že v posledních pěti letech byla úspěšnost žáků u maturitní zkoušky zpravidla velmi dobrá, až ve školním roce 2017/2018 hrubá neúspěšnost (podíl žáků, kteří nekonali zkoušku nebo neuspěli, z celkového počtu přihlášených žáků) ve společné části dosáhla 34 %. Z 35 všech přihlášených žáků k maturitní zkoušce neuspělo ani po podzimním termínu 12. Z celkového počtu jedenácti žáků posledního ročníku vzdělávání oborů vzdělání s výučním listem deset žáků prospělo, jeden žák následně uspěl u opravné zkoušky. Všech 12 studentů vyšší odborné školy studia ve školním roce 2017/2018 úspěšně zakončilo studium získáním absolutoria, čtyři z nich s vyznamenáním.

Rozvoji odborných kompetencí žáků a uplatňování teoretických poznatků v praxi napomáhá spolupráce školy s mnoha institucemi a firmami, které se podílejí na realizaci odborné praxe žáků i studentů. Z jejich řad škola získává odborníky pro výuku a konzultanty i oponenty absolventských prací studentů. Škola mnoho let rozvíjí mezinárodní spolupráci s partnerskou školou ze Slovenska. Žáci obou škol se pravidelně účastní soutěží řemeslných dovedností pořádaných oběma školami. Předmětové komise pomáhají realizovat účast žáků

v oborových soutěžích nebo předmětových olympiádách a organizují mnoho oborově zaměřených přednášek a exkurzí. Škola je pořadatelem mezinárodní soutěže pro dvojčlenné žákovské týmy ŘEMESLO/SKILL, ve které účastníci soutěží ve znalostech a dovednostech jednotlivých řemesel. Výrazného úspěchu ve školním roce 2017/2018 dosáhli žáci prvního ročníku v soutěži *Stavba z vlnité lepenky*. Se svým návrhem nové národní knihovny získali 1. místo v kategorii stavba a 1. místo v kategorii nejlepší obal stavby.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulých inspekčních činností došlo ke změně ve vedení školy.

Silné stránky

- Odbornost výuky ve střední škole i vyšší odborné škole zaměřená na praktické využití jako motivační prvek pro vzdělávání žáků a studentů,
- efektivní spolupráce se sociálními partnery školy v oblasti zajištění vzdělávání žáků i studentů v reálném prostředí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší míra účinnosti některých kontrolních mechanismů zejména ve vztahu k aktualizaci školních vzdělávacích programů podle příslušných rámcových vzdělávacích programů,
- menší pestrost využití aktivizujících metod a forem práce v teoretickém vyučování ve střední škole,
- ojediněle využívaná cílená podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- neefektivní práce se závěry vyučovacích hodin včetně zhodnocení dosažení stanoveného vzdělávacího cíle.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit pozornost na nastavení účinných kontrolních mechanismů,
- zařazovat zejména v teoretické výuce více kooperativní metody výuky se zaměřením na diferenciaci vzdělávání podle úrovně žáků včetně využití aktivizujících prvků,
- zvážit účelnější metody a formy práce ve výuce spojených ročníků oborů vzdělání s výučním listem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. 1. 2019
2. Koncepce rozvoje školy v letech 2018 - 2024
3. Školní řád střední školy a školní řád vyšší odborné školy, platné od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání ve střední škole platné ve školním roce 2018/2019
5. Platné akreditované vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání ve vyšší odborné škole pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019
6. Dokumenty k realizaci DVPP pro školní rok 2018/2019 (výběr)
7. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní roky 2017/2018 a 2018/2019
8. Dokumentace k plánům a realizaci hospitační činnosti ve školním roce 2018/2019
9. Rozvrh hodin tříd střední školy, rozvrh hodin a přestávek v odborném výcviku a organizace školního roku vyšší odborné školy pro školní rok 2018/2019
10. Třídní výkazy a katalogové listy žáků pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019 (výběr)
11. Třídní knihy střední školy a vyšší odborné školy, školní roky 2017/2018 a 2018/2019 (výběr)
12. Dokumentace k praktickému vyučování ve školním roce 2018/2019 (výběr)
13. Deníky odborného výcviku pro školní rok 2018/2019 (výběr)
14. Smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování, školní rok 2018/2019 (výběr)
15. Personální dokumentace s doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků
16. Doklady z oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví (výběr)
17. Dokumentace výchovného poradenství a preventivních programů ve školním roce 2018/2019
18. Dokumentace k ukončování vzdělávání žáků střední školy ve školním roce 2017/2018
19. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martin Valášek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Martin Valášek v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý v. r.

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

Mgr. Markéta Moore, školní inspektorka

Mgr. Markéta Moore v. r.

Ing. Josef Charamza, odborník na stavebnictví

Ing. Josef Charamza v. r.

V Pardubicích dne 15. 2. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Jiří Skalický, ředitel školy

Ing. Jiří Skalický v. r.

Ve Vysokém Mýtě dne 18. 2. 2019